

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,
(„Közművelődés“ nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).
Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek, valamint a reclamatiók.
Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

Előfizetési felhívás

az „Erdélyi Gazda“ 1893-ik évfolyamára.

Nem tudunk, de nem is akarunk olyan nagy reklamot csapni, mint azt némely más lap ilyenkor tenni szokta. Nem, mert elvünk, hogy nem ígérünk többet, mint a mit adhatunk; sőt nemcsak, hanem inkább többet igyekezünk adni, mint a mennyit ígérünk.

Példa erre a lefolyt év is, ugy mint az ezt megelőző vala. Ebben az évben kicsi hián 100 oldallal adtunk többet, mint a mennyire magunkat köteleztük; között cikkeink gyakorlati irányuknál fogva pedig olyan természetűek voltak, hogy azokból olvasóink sok okulást merithettek és pedig annyival inkább, mert ezeket gyakran illusztráltuk szép kivitelű képekkel.

Nem lehet más czélunk a jövőben is, mint hogy olvasóink igényeit, a lehetőség határan belül, kielégíthessük. És mert tudjuk, hogy az igények folyton nagyobbodnak, törekedni fogunk, hogy azoknak a fokozódott arányban megfelelhessünk.

Gondoskodásunkat képezi az eddigiek mellett, hogy hazarészünk különböző vidékeiről koronként tudósításokat közöljünk a mezőgazdaság állapotáról, valamint legjelentékenyebb állatvásáraitnak lefolyásáról s az ott elért árakról, lapunk tartalmát pedig az eddiginél még változatosabbá tenni törekszünk.

Mint eddig, ugy a jövőben is a gyakorlati irányt tartva szem előtt, nyílt és őszinte szószólói leszünk hazarészünk mezőgazdasági érdekeinek: védelmezzük, a hol annak szüksége fenforog; de ha hibákat kell feltárnunk, kötelességünkben folyólag, megteszszük azt is, mert a javításnak első kelleke, hogy ismerjük hibáinkat.

Mezőgazdaságunk kulturájának fejlesztése, előbbre vitele képezvén a magvát a jövőben is összes törekvéseinknek, minden iránt ez adja meg az impulsust és szilárd meggyőződésünk, hogy lapunk ha-

zarészünk mezőgazdasági kulturájának hova-tovább nélkülözhetlenebb lüktető ereje leend. Mert hát hol van még egy szaklap, a mely tisztán e hazarész érdekeiért lobogtatja zászlóját?

Sehol. Egyedül az „Erdélyi Gazda“ az. Önmagáért cselekszik, tehát Erdély gazdaközönsége, ha minél tömegesebben csoportosul ennek zászlója körül és ezt szellemi és anyagi támogatásával, hivatásának legmagasabb piederstáljára emelni segíti.

Megfogható alakban nyilvánul az a hatás, a melyet az „Erdélyi Gazda“ az utolsó két év aiat hazarészünk mezőgazdaságára gyakorolt s ez a hatás annál nagyobb leend a jövőben, minél jobban gyarapodnak lapunk szellemi és anyagi erői. —

Lapunk előfizetési díja:

Egész évre . . . 4 frt (8 korona)
Félévre . . . 2 „ (4 „)

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

Az előfizetési pénzek leghelyesebben postautalvánnyal küldhetők be.

**Az „Erdélyi Gazda“
szerkesztősége és kiadó-hivatala.**

Cseléd változások új évben.

Az előre látó gazdának már jó előre kell arról gondoskodnia, hogy az eltávozandó cselédek helyébe megfelelő embereket kapjon. Hogy mennyire fontos az e körüli helyes eljárás, azt szükségtelen hosszasan fejtegetni, mert már a gyakorlat is megmutatta, hogy gazdáink cselédekkel vannak legkevésbé megelégedve.

Egy jóra való, haszna vehető cseléd-től elvárjuk, hogy az lelkiismeretes, megbízható, pontos, józan életű, értelmes, elég könnyű felfogású, szorgalmas, éber és kitartó legyen. Ne legyen engedetlen s urának parancsait jó kedvvel s minden ellenmondás nélkül végezze. De vajjon hol kaphatunk gazdaságunkba ilyen jóra való cselé-

deket, mert a tapasztalás bizonyítja, hogy a nagy bér emelkedés mellett is cselédeink hova-tovább mind rosszabbak lesznek, s a gazda többnyire rabja cselédeinek. Nagyon téves azoknak nézete, kik a gazdát független embernek tartják, mert nincs oly állás, a mely függőbb volna, mint épen ez. A gazda függ az időjárástól, tüztől, víztől s főként cselédeitől, mert ezeknek, ha van jövedelem, ha nincs fizetését s conventióját ki kell adnia, különben stante pede ott hagyják.

Mezőgazdaságunk fejlődésével hova tovább szükségét látjuk az értelmes jóra való cselédeknek, mert ezek nélkül gazdaságunk előbbre nem mehet, s hiába van kellő tapasztalatunk s megfelelő tudományunk, ha a kivitel lehetősége hiányzik.

Jól lehet, hogy általánosan el van terjedve az a nézet, hogy jó cseléd ma napság nagy ritkaság, de tény az, hogy a gazda neveli cselédjeit, azaz jó gazdának jó a cselédje is.

Első fő kellek cselédeink megválasztásánál annak tudata, hogy tulajdonkép mi czélra és minő munkák teljesítésére akarunk cselédet fogadni. Továbbá tudnunk kell azt, hogy a cselédnek ajánlkozó személy érti-e ezt a dolgot, a mivel megakarjuk bizni, vagy nem. Volt-e már valahol cseléd hasonló minőségben s van-e kellő praxissa azon a téren. Mert helytelen dolog volna, ha egy volt bérest kocsisnak, disznó-dasztort marhapasztornak, csikósnak vagy megfordítva, fogadnánk fel, s alkalmaznánk olyan dologhoz, a mihez tulajdonképen nem is ért. Ne elégedjünk meg a cseléd-könyv, vagy bizonyítványai tartalmával, hanem igyekezzünk praktikus kérdések által megtudni, hogy érti-e a maga dolgát s bir-e kellő jártassággal a neki kijelölt munkálatok terén.

Ha kocsis akarunk fogadni, megkérjük tőle pl. hogy szokott eljárni a lovak tisztításánál, itatás és takarmányozásánál, vasalásnál, a lőbefogásánál, mi mindenre kell, hogy kiterjedjen figyelme, s mit kell szem előtt tartania? stb.

A bérestől megkérdezzük, hogy ért-e az ekéhez, be tudja-e azt igazítani, hogy szokott hasonló gazdasági eszközökkel elbánni, mikor kell neki borozdába lenni, mikor nyugtatni, hogy szokta a takarmányozást keresztül vinni, hogy szokott az istalóból kihordott trágyával elbánni?

A magas kormány kezdeményezésére folytán alapított

„HUNGARIA“ MUTRÁGYA-, KÉNSAV- ÉS VEGYI-IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kettő minőségű műtrágyáit: csontliszt-, spodium-, ammoniak- és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, Thomassalakot, chilisalétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát, kénsavat, réz- és vasgálicot. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltetnek. Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: V., Erzsébettér 9. sz. II. emelet, hová levelek és megrendelések intézendők. — Telefon-szám 882.

Mindennemű
műtrágya.

Thomas-
salak.

A pásztort megkérdezzük, hogy mire kell gondja legyen, ha legeltet vagy itat, mit kell tegyen, ha valamely állatja beteg, megborjuzik, vagy bikát kíván, mit kell tegyen, hogy állataitól távol tartsa a legyeket bogarozás idején stb. A juhásztól, megtudakoljuk, hogy miként szokott a bárányozásnál, a sajtkészítésnél eljárni, mikor nem szabad juhait vagy birkáit legelőre hajtani stb.

Ilyen és hasonlókérdések által tisztába leszünk hamar azzal, hogy meg fog-e felelni nekünk az illető egyén s ért-e ahhoz a dologhoz, a mire felakarjuk fogadni? Elérjük továbbá azt, miszerint a cseléd mindjárt észre veszi, hogy olyan emberrel van dolga, a ki tudja, hogy mit kell egy jóra való cselédnek megtenni, hogy a neki fizetett bért kiérdemelje?

Az ajánlatásokra sokat ne adjunk s igyekezzünk mi megtudni, hogy hasznavehető emberről van-e dolgunk, s meg fog-e felelni a reá váró kötelességeknek?

Ha tisztában vagyunk azzal, hogy értelmes emberrel van dolgunk, megkérdezzük, hogy milyen bért kíván?

A cselédbér összeg megállapításánál, igen helyesen cselekszünk, ha egy általánosan megállapított s az egy és ugyanazon munkával foglalkozóknak, egyenlő rendszeres bért adunk. Ne sajnáljuk a jó cselédétől a jó fizetést s vegyük tekintetbe azt, hogy ha az illető családjával nem tud kijönni fizetéséből kényszerítve van máshonnan pénzre szert tenni, s ez szolgáltatja az első okot a lopásra. Az olyan cseléd, a mely családjával s a saját fenntartásán kívül még egy pár forintot is tud tenni mindig jó kedvvel s bizonyos energiával végzi teendőit. Nem kell el-lenséges szemmel nézni, ha cselédeink valamelyike egy pár borjut vagy sertést szerez, de sőt inkább becsülnünk kell benne az igyekezetet; mert az ilyen cseléd a gazda dolgait is sokkal jobban végzi s mindig megbízhatóbb, mint az olyan, a mely kevés jövedelmét megissza s el-prédálja.

A bér összeg megállapításánál tekintettel kell legyünk a cseléd család tagjainak számára is.

A cselédet megfogadása esetén meg kell ismertetnünk első sorban fennebbvalóival s meg kell értetnünk vele, hogy az ispán, bíró, öreg béres stb. a gazdát képviseli s azoknak ő, mint cseléd közvetlen rendelkezése alá tartozik s kötelessége az ezektől kapott parancsokat hűen, pontosan minden zugolódás nélkül teljesíteni.

Ezen eljárás által bizonyos tekintélyt kölcsönzünk felügyelőinknek s cselédeinket is a fennebbvalók tisztelésére tanítjuk.

Előre is figyelmeztessük cselédeinket, hogy semminemű árulkodást, kétszinkedést nem tűrünk, s panaszainkkal első sorban utasítsuk közvetlen parancsolójukhoz, mert ezáltal elejét vesszük a veszekedéseknek és czivakodásoknak.

Mindezek után soroljuk el kötelességeiket s szoktassuk a rend és pontossághoz. Ne sajnáljuk az első 2 hónapban szorgalmasan cselédeink dolga után nézni s ne kiméljük a fáradságot velük teendőiket megismertetni s azok szigorú kivitelét megkövetelni. Legyünk erélyesek, szigoruak, de nem tulkövetelők.

Ne legyünk cselédeinkkel szemben igazságtalanok s ne vonakodjunk azokat megdicsérni s jól végzett dolgaikat méltányolni.

Mert bármilyen szigoruak legyünk is velük szemben, semmi sem keseríti el embereinket jobban, mint az igazságtalan bánásmód.

Ne kívánjunk egyiktől többet, mint a másiktól s egyiknek se adjunk előnyt a másik felett, mert ez irigységre, bosszuállásra vezet.

Első fő teendőink közé tartozzék cselédeinknek a kellő kötelességek és információk tudtára adása után a számadásába tartozó állatokat s gazdasági eszközöket, leltár szerint átadni.

Tegyük kötelességüké továbbá azt, hogy ha a gondozására bízott állatoknak vagy gazdasági eszközöknek valami baja esnék azonnal jelentést tegyenek fennebbvalójuknak.

A legtöbb függ különben a jó és igazságos bánásmódtól, mert csak az olyan földbirtokosnak lehet jó cselédje, a ki méltányolja azoknak buzgó törekvését s igyekezetét.

Sokkal többre lehet menni szelid, jó akaratú figyelmeztetéssel, mint durva, erőszakos bánásmódokkal.

Ha szép bánásmóddal nem mehetünk velük semmire, legjobb ha elbocsátjuk, mert az erőszakkal való szolgáltatás sokkal több kárt és kellemetlenséget okoz, mint hasznot.

Leghelyesebb következő szavakkal serkenteni a munkára: „Ne dolgozz fiam, csak annyit, mint a mennyit saját magad házánál dolgoznál, ennél egy cseppel sem többet.” Meglehetünk tökéletesen elégedve, ha cselédeink fenn irt szavakat szem előtt tartják és azok értelmében cselekednek.

Sándor Fető.

Gyümölcs jelzés.

Ha az ember idegen nyelven írott szakkönyveket olvas, nem ritka az eset, hogy azokban mindjárt a gyümölcs neve után egyes jelzéseket talál, mely sok gazda szemében, mivel azok jelentőségét nem tudja — használatlanul vész el. Ezen jelek vagy képletek a gyümölcs lakonikus leírói, a melyekből leolvasható a gyümölcs alakja, színe, a kehely állapota, az érés ideje, a használat czélja és mértéke. Mindezen elmondott tulajdonságok megjelölésére az internationalis pomologia által meghatározott jelekről lesz az alábbiakban szó. (Közben megjegyzendő, hogy ezen jelzések közül az alakot képletesen csak az almáknál lehet leírnia, mivel ezek tömege egy hosz és haránt tengely körül leggyakrabban szabályszerűen helyeződik; a kehely állapota s a szín is csak itt jön számításba, míg gyümölcs minőségét, a használati czélt bármely tetszésszerinti gyümölcs fajnál meg lehet jelölni.)

Szín jelzésére, mely tulajdonság legtöbbször első tekintetre ötlük szemünkbe, a nemzetközi gyümölcstani az arab számjegyeket vette föl és pedig 1., 2. és 3. jegyeket megfelelően a három megállapított színben s így 1. az *alap-*, 2. a *fedett* és 3. a *csikos* szint jelezi. Alapszín alatt egy színű — leggyakrabban világos — gyümölcsöt ért; „fedett” névvel oly gyümölcsöt jelez, a melynél az alapszín sötétebb pd. piros színnel van borítva — legtöbbször úgy, hogy az alapszín azért látható; „csikos” néven olyan gyümölcsöt ismertet, melynél a fedő szín csíkok alakjában van elkülönítve.

Kehely jelzést mindig a latin abc kis betűivel végzik és pedig az a., b. és c. jelekkel, a melyek ilyen sorban a kehely *nyílt*, *félgy nyílt* vagy *zárt* állapotát jelzik. Így ha pd. b.-t látunk egy gyümölcs név után írva, az egy olyan almát jelent, a melynek kelyhe félig nyílt.

Az *alak és érési idő* jelzés tekintetében a

nemzetközi pomologia még nagyobb rövidítéssel kívánt élni s ezért e kettőt össze vonva egy jellel és pedig római számjegyekkel I — XII-ig jelzi a következő módon: meghatároz alak tekintetében négy osztályt, melyek közül az elsőbe „*lapos*” jelzéssel sorozva az olyanokat, a melyek hossz, illetve magassági átmérője jóval kisebb, mint haránt átmérője; „*gömbölyített*”-nél a két átmérő között vagy nincs, vagy csak igen csekély mérvű az eltérés, „*hosszukás*”-nak az olyat nevezi, a melynél a hosszanti átmérő, a haránt átmérő rovására nagyobbodik, míg a „*hosszu*”-nál már azt jóval túlhaladta.

Érési idő tekintetében nyári, őszi és téli almák vannak megkülönböztetve, a mely osztályok mindenikében alak szerint természetesen lapos, gömbölyített, hosszukás és hosszú almák tartozhatnak.

Az összevonás a két tulajdonság jelzésénél itt történik, a mennyiben a nyári almákat, ha laposak I., ha gömbölyöttek II., ha hosszukásak III. és ha hosszúak IV. számmal jelzi.

Ugyanígy jelöltetnek négy jellel az őszi almák is, csak hogy folytatódatosan a nyáron érők után, tehát V.—VIII-ig. A téliek a IX—XII. osztályba vannak besorolva.

A *gyümölcsök minőségét illetőleg* két nagy osztályba vannak elkülönítve u. m. *csemege* és *gazdasági gyümölcsök*; az előbbieket hat águ csillaggal jeleztetnek, a mely csillag a közép betűk magassága fölött van, (tehát így * jeleztetik), míg a gazdasági gyümölcsök álló keresztet kapnak — † —; a mely jelek közül, ha csak egy van a név után téve, az jelent *jó* csemege vagy gazdasági-, gyümölcse ha kettő *jeles*, ha a kettő után még ! jel is van téve, jelenti, hogy az illető e nemben kitűnik.

Az elmondottak alapján legyen például előttünk egy ilyen jelzés: XI. 1. c. **!†† a mely jelent egy téli, alapszínű gyümölcsöt, a melynek kelyhe zárt, alakja hosszukás, mint csemege gyümölcs az elsők között áll és gazdasági érték tekintetében is jeles.

A mi pedig a jelzések keresztülvitelét illeti az a következőnél látható: vegyük fel pld. Batul X. 2. c. **!†† (ámbar rendszeren csak **†† jelzést kap.)

Budapest, 1892. december hó.

Szabó T. Károly.

A répa felmagzásáról.

A takarmányrépa, valamint ennek származéka: a czukorrépa egy éves növény volt, mely csak későbbben a mivelés befolyása alatt lett két éves. Némelyek azt állítják, hogy a répa őse: a *beta maritima*, erről pedig a följegyzések alapján tudjuk, hogy Dalmáciában magja ugyanazon esztendőben érik meg, a melyben kicsírázott.

Mindezt azért említem, hogy egyesek a répa felmagzását nem tekintik egyébnek, mint „visszaütésnek a kultivált répa vadon növevényes ősalakjára.” Ugy értelmezik a répa felmagzását, — vagyis azon állapotot, midőn az elvetett répamagvakból már az első évben száraz, magot hozó növények fejlődnek, — mint az állatoknál az utódoknak az ősalakra való visszaütését.

Hogy miféle okok segítik elő e visszaütést a répánál, arra nézve nem történtek még kísérletek, legalább följegyezve nincsenek. Briem szerint a répa felmagzását előidézhetik a késői fa-

gyok, jégverések, hirtelen beálló szárazság; tulmely vetés, gyakori lehengerezés. Cserháti Sándor ezen abnormis állapotot a tulkorai vetés, a mélyvetés, fagykárak a répa zsenge korában hosszabb ideig tartó szárazságot felváltó nedves időjárásnak tulajdonítja.

Az idén igen sok gazda szenvedett kárt a répa felmagzásával; épen ezért igen kívánatos volna, ha a gazdák erre vonatkozó tapasztalataikat közölnék; mert abból egyrészt igen sokan tanulnának; más részről pedig igen jó adattal szolgálhatnának a következő kérdés eldöntéséhez: „felmagzásokor a magban, vagy a művelésben keresendő az ok?”

Egy alföldi gazdánál az idén a répának — a becslés szerint — 80%-a felmagzott. Az elvetett mag a rendesnél jóval nagyobb volt, csirázási százaléka 87%; a vetés: április második fele. A jelen esetben korai vetésről nem szólhatunk; de vajon egyáltalán a magot hibáztathatjuk, vagy ha nem, miben keresendő a felmagzás oka?

Budapest, 1892. december 18-án.

Gazdász.

Alkalmos-e a gazdának a kacsa-tenyésztés?

Általában véve hazánkban a kacsa-tenyésztés nagyon gyöngye lábán áll, még azon gazdák em tenyésztek ezen hasznos vízi szárnyast, kiknek elegendő folyó víz, tó- vagy mocsaras áll rendelkezésükre.

Házi szárnyasaink közt, a kacsa legkönnyebben nevelhető fel, eleség dolgában nem válogatos, ritka elégülékeny s igazán elmondhatjuk róla, hogy a szárnyasok közt az, a mi házi emésztők között a „disznó.” — Tojásáhozama a kacsa nem igen alkalmas, de könnyű hizlalása mellett igen finom pecsenyét, nemkülönben sok állat is szolgáltat, melyek jobbak, mint a ludéi. Tojásaink számát természetesen egy jó tojó tyúkhöz hasonlítani nem igen lehet, de ez kiegyenlíthető némileg tojásainak nagysága és súlya, nemkülönben sokkal nagyobb zsiradék tartalmánál fogva. A kacsák nagyobb tojó képessége szakszerű keresztezések által emelhető a nélkül, hogy az által értékét mind jó hizó és pecsenye állat elvesztené. — Jó tojóképeségű az ugynevezett *apáni kacsa*, mely a Roueni és Peking-kacsák keresztezéséből jött létre. Korai és nagy tojáslozom szempontjából az Angolországban annyira kedvelt *Aylesbury-kacsa*; Aylesbury angolországi falu, honnan a kacsafajta nevét kapta. Aylesbury község tisztán ezen kacsafajta eladásából évente több mint 50,000 frtot vesz be.

A kacsatenyésztés sikeréhez nem is annyira szükséges a folyó víz, vagy nagyobb tó, elegendő, ha kisebb tó vagy mocsaras áll rendelkezésükre. Éppen úgy kevés gondozást és felügyeletet igényelnek a Roueni és Peking-kacsák is, gyorsan nőnek s így ezek közül főleg a Peking-kacsa igen ajánlatos tenyésztésre. Némelyek szerint leghelyesebben cselekszik, ha a fiatal kacsák vezetését tyukra bizzuk, különösen akkor, ha nem áll rendelkezésükre folyó víz vagy tó. Az első 8—10 napban az öreg kacsának, — ha ez vezet, — a fiatalokat nem szabad vízre vinnie, mert könnyen megeshetik, hogy öresöt kapva, elhullanak.

14 napig a fiatal kacsákat főtt kukorica, darával és jól összevágott csalánlevéllel, a mihez keményre főtt tojást is adunk — etetjük.

Később a főtt burgonya vagy répa keverve árpa korpával igen előmozdítja fejlődésüket. Igen előnyös felnevelési és hizlalásukat is előmozdító eledel a nagy kerti-csiga, melyet olyképpen etetünk meg, hogy előbb meleg vízzel megöljük, azután házából kivéve a kacsák elibe adjuk. A kisebb csigákat a növésben levő kacsa előszere-ttel házastól együtt megeszi. Mindezekért a kacsatenyésztést a gazdának melegen ajánljuk, mert kevés költséggel szép hasznot hoz.

Mily nagy értéke van a kacsa tollnak, mutatja azon körülmény is, hogy Chinából, hol nagyban üzik a kacsatenyésztést, rengeteg mennyiségű Peking kacsatoll érkezik hozzánk, mely körülbelül 2 millió frt értéket képvisel. Nálunk kilogrammonként 1.30 frton kelnek el a Chinában 80 kron megvehető kacsatollak.

(H. Sz.)

Kummer Sándor.

Közgazdasági állapot Udvarhely-megyében.

Udvarhelyvármegye derék alispánjának — *Ugron Jánosnak* — a megye őszi közgyűlése elé terjesztett jelentéséből adjuk, a vármegye közgazdasági állapotát feltüntető alábbi közleményt.

1. A cséplések eredményéből bátran konstatálhatom, hogy a jelen év, egyike a vármegye legjobb buzatermő esztendőinek, s a rozs-termés is kielégítőnek mondható.

A kukoricza-termés, a melyhez eleinte szép reményeket fűztünk, a nyári nagy melegek és tartós szárazság miatt nem felelt meg a várakozásnak. Az eredmény jó közép-termés. A zab aratás gyengének mondható. Ha mindezeket egybevetve a magtermést kielégítőnek mondhatjuk is, annál érzékenyebben sújtja gazdaközönségünket a szűk takarmány-termés.

Rétjeink a tavasz óta szakadatlan tartó szárazság folytán csak féltermést adtak s lesült legelőinken marhaállományunk lesoványodott. Mint-hogy esőzések az őszi beálltával sem voltak, legelőinkről már be kellett kötni, s már is a késztakarmány fogy.

Még a tél elején nagy mérvű takarmány-szükség fog előállni, s már most 15—20 frtot kérnek egy szekér szénáért. A szilvában dugdag termésünk volt s azt jutányos áron értékesíthettük is. Egyéb gyümölcs kevés.

A komló-termés jó közepes volt. Az árak magasak. A múlt hó folyamán 115—160 frt közt voltak a kötések, s a komló árakkal tájékozottabb termelőink most már 200 frtot várhatnak métermázsája után.

A folyamatban levő tagosítási és birtokrendezési ügyek, úgy az italmérés kártalanítási ügyek is szerfelett lassan haladnak, s ezen késedelem közgazdasági hátrányai észlelhetők is.

2. Elemi csapások a múlt félév folyamán nem látogatták meg gazdaközönségünket, árvíz nem volt, s jégverés is csupán Alsó-Boldogasszonyfalva határán, hol az okozott kár 2000 frtra tehető.

3. A vármegye területén az 1892-ik év első felében volt 20 tüzeset. A tüzeset oka gyújtogatás 8 esetben, villámcsapás 1 esetben, gondatlanság 7 esetben, az ok ismeretlen 4 esetben.

Elégett 110 ház, 3 házfedél, 105 csűr, 4 istálló és egyéb gazdasági épület, 8 tehén, 4 ló, 7 sertés, gabona neműek, takarmány, gazdasági eszközök, butor stb.

A tüzesetek által összesen 120,369 frt ér-

ték semmisült meg, mely kárból csak 28,173 frt érték volt biztosítva.

A tüzesetek alkalmával észlelt azon körülmény, hogy a tüzbiztosítás, részint a fennálló biztosító-intézetek magas díjai, s részint azok miatt, mert lelketlen ügynökök a népet többször reá szedtek és talán a biztosító intézetek sem jártak a tüzkárook megtérítése alkalmával a kellő méltányossággal el, nincs kellőleg elterjedve népünk között, s ezért nagyobb tüzesetek esetén a társadalmi segélyforrást kell igénybe vennünk, hogy a tüzkárosultakat a végső nyomortól megmentjük (s ez egyedüli segélyforrása pedig könnyen elzárulhat) érlelte meg bennem azon eszmét, hogy a Maros-Tordavármegyében a 40-es évek óta fennálló s szép eredményt elért „kölcson és tüzkár biztosító intézet”-et vármegyénkben meghonosítsuk. Az erre vonatkozólag beterjesztett szabályrendelet jelen közgyűlésünk egyik tanácskozási tárgyát fogja képezni.

4. A földmívelésügyi min. kir. minister ur által, a lótenyésztés emelése céljából adományozott díjak a megyei lótenyész-bizottmány érdeműs elnöke léczfalvi méltóságos Gyárfás Domokos ur által Sz.-Keresztúron múlt hó 10-én osztattak ki; 11-én pedig szekér-verseny volt.

5. A fedeztetési állomások a jövő fedeztetési időnyre következőleg állapítottak meg:

1. Székely-udvarhelyi állomás	5	ménnel.
2. „ kereszturi	3	„
3. Szent-erzsébethi	2	„
4. Parajdi	2	„
5. H.-karácsonyfalvi	2	„
6. Vargyasi	2	„
7. Szent-demeteri	2	„

Összesen: 7 állomás 18 ménnel.

Uj állomás a h.-karácsonyfalvi, mely H.-Szt.-Pálról helyeztetett át és a szt.-demeteri, melyet a bizottság hozott javaslatba s még a minister ur jóváhagyását várja. Az udvarhelyi állomás 1 ménnel szaporított.

6. Marha- és lóállomány:

	Ló	Szarvasmarha
1. Udvarhelyi járásban	3281	13985
2. Homoródi	3929	16712
3. Sz.-kereszturi	2979	11999
4. Udvarhely városban	142	342
Összesen	10331	43038

Egész marhaállomány 53369 drb.

A szarvasmarha árak jelen év folyamán folyton magasak voltak, s a rendes őszi árcsökkenés sem nagy, jól lehet az eladás a takarmányhiány miatt rohamos.

A múlt év végén a vármegyében tartatni szokott országos vásárok ügyében némi diffikultás merült fel. A nagyméltóságú kereskedelmi minister ur ugyanis az országos vásárok határnapjainak biztos kimutatását óhajtván kiadni, az engedély-okmányokat bekövetelte, kilátásba helyezve — ezek nem léte esetén — a vásárok megszorítását. Szakemberek ugyanis azok apasztását javasolták. Több községünk engedély-okmánya nem volt rendben. A minister ur azonban hivatali elődömnök különleges gazdasági viszonyainkra hivatkozó előterjesztését figyelembe vette, s Sz.-Udvarhely, Sz.-Keresztúr, Parajd és Etéd községek vásárait az eddigi idő terjedelmében, a több községeket pedig azon megszorításal, hogy 2 nap tartassék az állat-, a 3-ik nap a kirakóvásár, továbbra is megerősítette.

Hogy mennyire fontosak gazdaközönségünk nézve állatvásáraink, felesleges fejtegetnem, szabadjon azonban számtani adatokkal igazolnom

A Sz.-Udvarhelyen a múlt félévben megtartott 2 országos vásáron és a heti vásárokon eladatott 3484 drb. szarvasmarha, 381 ló, 1331 sertés. Összesen 5196 drb.

A forgalom tehát állatállományunk mintegy 10°/_o-ka.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet állatkiállítási szakosztályának végrehajtó bizottsága december hó 20-án szakoszt. elnök gróf *Bánffy György* elnökle alatt ülést tartott, melynek, mondhatni, egyetlen fontos tárgyát képezte 50 drb. állatkiállítási részjegy szelvénynek a 10 frt, összesen 500 frt erejéig való kisorsolása.

A jegyzőkönyvet vezette Sz. Szakáts Péter e. titkár.

A sorsolás dr. *Nagy Mór* hatósági képviselő jelenlétében és ellenőrzése mellett az itt következő eredménnyel ejtetett meg:

Az állatkiállítási részjegy szelvénykisorsolás 1892. december 20-án.

Sorszám	Kihuzott számok		Részjegy tulajdonosa
	számmal	betűvel	
1	1119	Egyezeregyszázötvenkilenc	Kendilónai gazdaság
2	806	Nyolczszázhat	Gámán Zsigmond
3	1063	Egyezzerhatvanhárom	Szilvássy Béla
4	1248	Egyezzerkétszáznegyvennyolc	Vörös Sándor
5	65	Hatvanöt	Gr. Bethlen Markus
6	131	Egyszázharminczegy	Br. Bánffy Dezső
7	1186	Egyezeregyszáznyolcvanhat	Gr. Lázár Jenő
8	462	Négyszázhatvankettő	P. Horváth Kálmán
9	792	Hétszázkilencvenkettő	Benigni Sámuel
10	1171	Egyezeregyszázhetvenegy	Gr. Lázár Jenő
11	4	Négy	Br. Kemény Gábor
12	382	Háromszáznyolcvankettő	Gothard Zsigmond
13	561	Ötszázhatvanegy	Rosenberger Bernát
14	328	Háromszázhuszonnyolc	Gr. Degenfeld S.
15	268	Kétszázhatvannyolc	Betegh Sándor
16	813	Nyolczszázhatvanhárom	Hutlesz Károly
17	398	Háromszázkilencvennyolc	Gr. Haller Jenő
18	691	Hatszázkilencvenegy	Gr. Wass Béla
19	1343	Ezerháromszáznegyvenhárom	Sikó Lajos idősb.
20	1257	Egyezzerkétszázötvenhét	Gr. Teleky Károly
21	1340	Egyezzerháromszáznegyven	Sikó Lajos ifj.
22	734	Hétszázharmincznégy	Dr. Winkler Frigyes
23	95	Kilencvenöt	Br. Bánffy Ádám
24	1475	Egyezernégyszázhetvenöt	Lázár Manó
25	1245	Egyezzerkétszáznegyvenöt	Gr. Lázár Miklós
26	718	Hétszázhatvannyolc	Br. Wesselényi M.
27	120	Egyszázhusz	Br. Bánffy Ádám
28	1074	Egyezzerhatvenegy	Zeyk Károly id.
29	148	Egyszáznegyvennyolc	Br. Bánffy Ernő
30	861	Nyolczszázhatvanegy	Korbuly Géza
31	763	Hétszázhatvanhárom	Gr. Haller György
32	573	Ötszázhatvanhárom	Simon Kálmán
33	1456	Egyezernégyszázötvenhat	Br. Kemény Kálmán
34	272	Kétszázhatvankettő	Gróf Bethlen Bálint
35	1487	Ezernégyszáznyolcvanhat	Miksa Imre
36	459	Négyszázötvenkilenc	P. Horváth Kálmán
37	141	Egyszáznegyvenegy	Br. Bánffy Ernő
38	578	Ötszázhatvannyolc	Simon Kálmán
39	458	Négyszázötvennyolc	P. Horváth Kálmán
40	1176	Egyezeregyszázhatvenhat	Gr. Lázár Jenő
41	341	Háromszáznegyvenegy	Gr. Degenfeld Sándor
42	1014	Egyezzer tízezer	Torda-Aranyos m.g.e.
43	1160	Egyezeregyszázhatvan	Gróf Lázár Jenő
44	172	Egyszázhatvankettő	Br. Bánffy Jenő
45	1485	Ezernégyszáznyolcvanöt	Miksa Imre
46	1262	Egyezzerkétszázhatvankettő	Gr. Teleky Károly
47	25	Huszonöt	Tóth Zsigmond
48	1080	Egyezernyolcvan	Zeyk József id.
49	647	Hatszáznegyvenhét	Tholnay Regináld
50	793	Hétszázkilencvenhárom	Benigni Sámuel

Kolozsvárt, 1892. december hó 20.

Gr. *Bánffy György* s. k.,
b. elnök.

Dr. *Nagy Mór* s. k.,
városi tanácsos

Sárosy Pál s. k.,
mint tanu.

Jakab László s. k.,
mint tanu.

A kiállítási jury-pavillon és főistálló újra födetése ügyében kiküldött bizottságnak abbeli jelentése, hogy ezen munkálatot pályázat útján a Baranyi és Bell cégnek kiadta, jóváhagyó tudomásul vétetett.

Elnök végül a megjelenteknek, kivált pedig dr. *Nagy Mór* városi tanácsosnak szíves fáradozásáért meleg köszönetét nyilvánítván, boldog Karácson ünnep- és újév kívánata mellett az ülést bezárta, mely az elnök éltetése közben oszlott el.

Vegyes közlemények.

— **Olcso korpá.** A kolozsvári és brassói es. és kir. katonai ellátási raktárak rozskorpa és dercze készletének eladását, a beállott 189°/₃ évadban is az Erdélyi Gazdasági Egylet fogja saját tagjainak közvetíteni.

A korpá ára métermázsánként 2 frt 80 krban van megállapítva, de csak teljes waggonrakományokban szolgáltat ki, illetve legkevesebb 100 métermázsá egy-szerre, mely hadügy miniszteri rendelettel van szabályozva.

Azon birtokos egyleti tagok tehát, a kiknek szükségletük nem terjed 100 métermázsá mennyiségre csak úgy juthatnak ezen olcsó korpához, ha a szomszéd birtokosok többen szövetkezve rendelnek meg 100 métermázsát.

Az előállítandó összes korpá mennyisége a kolozsvári raktárban 705 q-t, a brassóiiban 900 q-t teend, vagyis összesen 1605 métermázsát, mely készlet erejéig jelentkezések elfogadtatnak alólírott titkári hivatal által; a korpá azonban csak akkor utalványoztatik, ha a kívánt mennyiségért járó összeg — az *Erdélyi Gazdasági Egylet pénztárába (Kisegítő Takarékpénztár) Kolozsvár* — előre beküldetik.

Kolozsvár, 1892. decz. 17.

Az erdélyi gazdasági egylet titkári hivatala.

Sz. Szakáts Péter,
e. titkár.

— **Teljesen tűzálló faszindelyek.** Ujabb időben sikerült olyan szert feltalálni, mely a faszindelyeket nemcsak az elégs, hanem a kedvezőtlen időjárás következményei ellen is biztosítja. E célból a zindelyeket előbb 10—20 óráig 5—10 Beumé fok erősségű vízüvegoldatban áztatják s miután a folyadék lecsöpögött róluk s megszikkadtak, újra 2—3 Beumé fok chloralcium és chlorammonium-oldatba rakják, a melyben hat óráig maradnak, ezután megszáritják és felhasználják. Az így preparált zindelyek nem gyuladnak meg.

— **Uj czukorsurrogatum.** A hannoveri czukorgyárosok egyletében dr. *Herczfeld* nem régen érdekes közléseket tett egy „Valzin“-nak nevezett anyagról, mely a saccharint valószínűleg el fogja nyomni és a czukoriparnak nagy concurrentiát fog csinálni. Az új anyagot *Blau* berlini vegyész fedezte fel és jelenleg *Riedel* berlini gyáros állítja elő egy szabadalmazott eljárás szerint. A „Valzin“ csak 200-szor édesebb ugyan a czukornál, de ment a saccharin kellemetlen sajátságaitól.

TARTALOM.

Előfizetési felhívás.

Cseléd változások új évben. *Sándor Pető.*
Gyümölcs jelzés. *Szabó T. Károly.*

A répa felmagzásáról. *Gazdász.*

Alkalmos-e a gazdának a kacsatenyésztés? *Kummer S.*
Közgazdasági állapot Udvarhelymegyében.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazd. egylet állatkiállítási szakoszt. decz. 20.

Vegyesek.

Oscsó korpá — Teljesen tűzálló faszindelyek. — Uj czukorsurrogatum.

Piaczi értesítő.

Piaczi értesítő.

Budapesti gabonatözsde. Legújabb jelentés. Buza iránya nyugodt. A kínálat gyenge, kereslet csekély és csak mintegy 10,000 mm. buza kelt el változatlan áron. A többi gabona nemekben gyér volt a forgalom Irány és árak változatlanok.

Árak: Buza 7 frt 15 kr. — 7 frt 95 kr. — Rozs 6 frt 20 kr. — 6 frt 40 kr. — Árpa 5 frt 10 kr. — 7 frt 50 kr. — Zab 5 frt 60 kr. 5 frt 90 kr. — Tengeri 4 frt 70 kr. — 4 frt 75 kr. — Repeze —. Köles, 4 frt 10 kr. — 4 frt 25 kr.

A határino üzlet gyenge forgalommal kezdődött s alacsony angol és amerikai gabonaárak miatt lanyha irányt követett

Budapest. Vetőmagvak. (Mautner Ödön tudósítása az „Erdélyi Gazda“ számára).

Lóhere. Mint előre látható volt. Csehország szerepe a kivitel terén nem igen tartott tovább a pünkösdi királyságnál, mert eltekintve az idej cseh lóhere gyengébb minőségűtől, mennyiség dolgában sem dicsekedhetnek a csehek valamire való, de még közepes termékkel sem. Előző tudósításainkban kifejtett ama nézetünket, hogy az üzlet rövid idő múltán ismét meg fog élénkülni, igazolja ama tény, hogy Amerikából ismét magasabb árakat jelentenek, minek következtében a külföldiek nagyszemű, violaszínű lóhereért ismét hozzánk fordulnak, sőt keresve-keresik és néhány tétel e héten itt Budapesten külföldiek által 75—78 frton vásároltatott. De kivitelünk jelentékeny, sőt egyáltalán szerepet az idén már nem játszhat, a mennyiben kivi-ülképes minőségek a külföldön ellettek helyözve és a mi kevés készlettelkel teimelőink még rendelkeznek, részben világos, részben esőverte lévén, vöröses színe miatt kivitelre nem alkalmas, de azért a belföldi szükségletnek minden tekintetben megfelel. Ily árért 70—72 frtot, sőt ennél magasabb árt is jegyzünk és tekintve azt, hogy a vetőmag szükségletet mir nálunk is kezdik fedezni, az következtethető, sőt bizonyosra vehető, hogy az ár az 1892—1893. idényben lejjebb nem fog szállni.

Luczerna. Tavalyi magat bőven kínáltak, de ennek csak egy része volt elhelyezhető és 44—46 frtot fizettek érte, míg szép világos, idej áru, melyért szívesen megadják az 54—56 frtot, majd tökéletesen hiányzik.

Fehér here. Sajnos, mennyiségileg vajmi silány termékünk van, itt ott kínálnak egy keveset, ára 75—90 frt.

Baltaczimet a lefolyt héten külföldről is keresek és vagy 200 mm. került kivitelre. Morvaország jócskán termel baltaczimet, de az idén rossz termésé van, minek következtében nálunk igen keresik a baltaczimet és 15¹/₂—16 frtot szívesen fizetnek métermázsájért.

Muharmag. Vételkedv alig mutatkozott néhány 100 mm. itt Budapesten 5¹/₂ frtjával lett eladva.

Bükönnyel szintegy vegyünk, egy kevés 6 frtjával itt el lett adva.

Kolozsvár. 1892. dec. 22-én. Tiszta buza 7 frt 20 kr. — 6 frt. — kr. Rozs 5 frt 20 kr. — 5 frt — kr. Törökbuza 4 frt 30 kr. — 4 frt 20 kr. Zab 4 frt 50 kr. — 4 frt 30 kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. 100 kilogramonként. Fa kemény nem usztatott 3 frt — kr. Fagygyertya öntött 40 kr. Marhahus 56 kr., Konyhaliszt 6 kr. Rizs 20 kr, Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lencse 18 kr. Paszuly 8 kr. Burgonya hektoliterenként 3 frt. Savanyu káposzta kl. 10 kr. Savanyu répa 12 kr. Só 9 kr. Disznózsír 64 kr. Kórs 1 frt 50. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó: *Sz. Szakáts Péter.*

Főmunkatárs: *Csikszentmihályi Sándor Pető.*

Drassói vetőmagvak.

A tisztelt vevő közönséggel ezennel tudatjuk, hogy érdekei teljes biztosítása céljából a jövő tavaszi idényre nemcsak hereféléink fognak arankaplommal ellátatni, hanem összes magvaink állami ólomzár alatt

csiraképeségi és tisztasági bizonyítvány

120 (2—*)

vánnyal

kerülnek forgalomba. — A kapható fajok felől felvilágosít és előjegyzéseket elfogad gróf *Teleki Arvéd* drassói uradalmának intézősége, Alsó-Fehérmegye, u. p. Szerdahely.

H I R D E T É S E K .

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: parolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafosz, chilisalétrom, kálisok és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratoriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál.

a műtrágya-gyár Egeresen
vagy annak központi irodája:

Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

82 1—*)

A Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai
Részvény-Társaság

KOLOZSVAR (FIÓKÜZLET BRASSÓBAN)

szíves figyelmébe ajánlja a modern graphikai követelményeknek megfelelően berendezett

Könyvnyomdáját

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti. 90 (42—x)

Könyvnyomdájának, Lithographiájának

melyben a legjelesebb erők s a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb műintézetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Előfizetéseket elfogad az

„1848—49. TÖRTÉNELMI LAPOK”-ra.

Ára negyedévre 1 frt.

A „Közművelődés”
Irodalmi és Műnyomdai Részvénytársaság
kiadásában Kolozsvárt megjelent s kapható!

Mezőgazdasági apróságok

11-ik füzet, ára bérmentes megküldéssel
1 frt 20 kr.

Írta: Ásványi Lajos, a kolozsmonostori m. k. gazd. tanintézet intézője.

Ezen 7 ivre terjedő és számos igen sikerült ábrával érzékített munka nagyon érdekesen foglalkozik, különféle kísérleti termelésekkel, a burgonya kultiválással a kolozsmonostori gazd. tanintézet gazdaságában tenyésztett tiszta véri pinzgau fajta szarvasmarhával, az erdélyi szarvasmarha leírásával, a mokány marha ismertetésével, a bivalylyal, végtelenen ismerteti a Hearson-féle tojásköltő gépet stb. stb.

Becses tartalmánál, gyakorlati értékénél s diszes kiállításánál fogva ezen munka nem hiányozhatik egy gazda könyvtárából sem.

Az 1 frt 20 kr az Erdélyi Gazda előfizetési utalványán is beküldheti.

A tavaszi vetéshez ajánlunk!
mindennemű műtrágyákat és pedig:

spodium- és csontsuperphosphat, kén-savas ammóniak, káli, chilisalétrom, szarv- és csontlisztet szavatolt tartalommal a legutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett műtrágya-ajánlatokat elbírálás alá vevén, mint legutányosabbat a mi gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán szerves anyagok szállítanak, melyek a legkitünőbb növényi tápszert szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok” 1891. márczius 8-iki 10. sz. 83 (52—52) számát.)

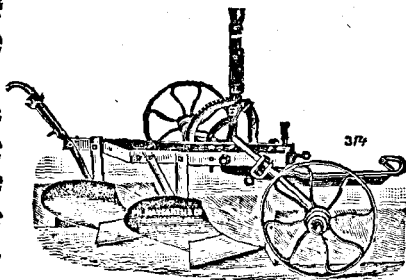
Árjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.
Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár
részvény-társulat.

Központi iroda:
Budapest, VI. YAGZI-KÖRVI 31.
Bujánovics Sándor,
elnök.

Mayfarth Ph.-féle

szabadalmazott normal acél-ekék

1-, 2-, 3- és 4 barázdások. — Szántóföld és rét boronák és hengerek
Szállítható

takarékú kismozgók

mint takarmánygőzölők és műmosó készülékek. Cséplőgépek kézi-, járgány- és gőzhajtásra.

Járgányok, szecs kavágók,

darálók, répvágók

Szab. Blunt-féle zöldtakarmány-prések, gabonatisztítók.

kukorica-morzsolók.

MAYFARTH PH. és Társa.

gazdasági gépek gyára.

117 (1=10)

Wien (Bécs) II., Taborstrasse 76-ik szám.

Katalogus ingyen

Képviselők kerestetnek.

A

LEGKITÜNÖBB MAGVAK

kaphatók

Mauthner Ödön

magkereskedésében.

Főüzlet: **BUDAPESTEN** Fióküzlet: Koronaherczeg-utca 18.
Andrássy-út 23. sz.

Arjegyzők kívánatra ingyen és bérmentve
küldetik.

121 (1-52)

Mutatvány szám ingyen és bérmentesen.

Magyarország

legolcsóbb és legdiszesebb képes hetilapja

KÉPES CSALÁDI LAPOK

1893-ik év január hó 1-én

TIZENÖTÖDIK ÉVFOLYAMÁBA LÉP

a magyar művelt, de különösen a magyar női művelt olvasó közönségnek legkedvesebb lapja.

A „Képes Családi Lapok“ a magyar szépirodalmi lapok között legjobban el van terjedve.

A „Képes Családi Lapok“ most lépett a 15-ik évfolyamába, mi eléggé bizonyítja, mennyire megnyerte e lap a magyar művelt közönség tetszését.

A „Képes Családi Lapok“ szellemi részét, a magyar irodalom legelső írói nyújtják. A szerkesztőség dr. Murányi Armin, dr. Tolnai Lajos és dr. Váradi Antal kezében van, a kik sem fáradságai, sem költséget nem kimélnék, hogy a lap szelleme a művelt olvasók legmagassabb igényeit is kielégítse.

A „Képes Családi Lapok“ munkatársai sorában vannak a többi között; Jókai, Mikszáth, Dobnyai, Temérdek, Lauka, Tölgyesi, dr. Murányi Ernő, Csorba A., Pósa, Rudnyánszky, Beniczky, Bajza Lenke, Büttner Lina, Nagyváradai Mira, Kövér Irma, V. Vadl Karolina, Harmath Lujza, Hevesiné Sikor Margit, stb. stb. hírneves írónk és írónőink.

A „Képes Családi Lapok“ minden számában legkiválóbb művészek rajzai és képei után kitűnő illusztrációkat ad.

A „Képes Családi Lapok“ minden számához legjobb írónktól egy regény teljes nyomtatott ívét kapják az olvasók díjtalanul s így egy év alatt alatt 5-6 regény birtokába jutnak, melyekhez mindig díszes boríték is járul.

A „Képes Családi Lapok“ minden számában ügyesen össze állított sakrejtványok, apróságok és irodalmi ismertetéseket talál az olvasó; — s a lap előfizetőinek postájában a legszellemesebb társalgás folyik az előfizetők között, végül:

A „Képes Családi Lapok“ minden kéthétben külön dívat mellékletet ad, a mely a női közönségnek minden más dívat lapot teljesen nélkülözhetővé tesz. 119 (2=4)

A „Képes Családi Lapok“ előfizetése egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1.50, a ki az egész évi előfizetési díjához 80 krt küld, 4 regényt, a ki fél évi előfizetéséhez 40 krt küld, 2 regényt s a ki negyed évi előfizetéshez 20 krt küld, 1 regényt kap bérmentesen jutalmul.

Előfizetéseket az év bármely napjától elfogad és levelező lapon öhajásra mutatvány számokat bárkinek díjtalanul küld;

A „Képes Családi Lapok“ kiadó hivatala
Budapest, Nagykorona-utca 23. sz.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK

vezérügynöksége

most: Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám, ajánlja:

a m. kir. államvasutak gépgyára

a m. kir. államvasutak gépgyára

a m. kir. államvasutak gépgyára

a m. kir. államvasutak gépgyára

a m. kir. államvasutak gépgyára

felülmúlhatlan jósa-
gőzcsepplő garnitúráit,
malomczélokra különösen alkalmas
hengerkazános lokomobiljait,
teljesen vastól készült

szalmakazalozó gépeit,
szabadalmazott

stibor-körfürészeit,
uj szerkezetű, szállitható

gőz-kukoricza-morzsolót,
valamint mindennemű mezőgazdasági gépeit kedvező feittételek mellett

Arjegyzők ingyen és bérmentve.

Tévedések kikerülése végett a levelezések, küldemények és megrendelések
121 (1-4) mindig csak így czimzendők:

A magyar kir. államvasutak gépgyára

vezérügynökségének

Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.

